
Profesjonsutdanning

ANMELDELSER

INGRID OS

Professor og prodekan for medisinerutdanningen
Det medisinske fakultet
Universitetet i Oslo



Sølvi Mausethagen, Jens-Christian Smeby red.

Kvalifisering til profesjonell yrkesutøvelse

261 s, tab, ill. Oslo: Universitetsforlaget, 2017. Pris NOK 419

ISBN 978-82-15-02645-9

Denne utgivelsen springer ut fra forskningsmiljøet ved Senter for profesjonsutdanning ved Høgskolen i Oslo og Akershus. Den omhandler hovedsakelig bachelorstudier og høyskolenes profesjonsutdanninger, og universitetsrelaterte profesjonsutdanninger som medisin, odontologi og farmasi er ikke spesielt omtalt.

Det er tre deler med 18 kapitler: om kunnskap og kompetanse i profesjonene, om profesjonsutvikling i utdanning og arbeidsliv og om studier på profesjonsutvikling. Råd for «kvalifisering av profesjonell yrkesutøvelse» er

nesten helt fraværende, til tross for at forfatterne ønsker å «belyse og diskutere faktorer som kan styrke kvalifiseringen» av ulike yrkesgrupper. Kanskje er den mest en synliggjøring av forskningsaktiviteten i et avgrenset miljø og innen noen få profesjonsutdanninger.

Redaktørene fremhever at profesjonskvalifiseringen må foregå i praksis i ulike forsknings- og utviklingsprosjekter og at den skal være kunnskapsbasert. Det er innlysende at dette innebærer krav om oppdatert kunnskap, praktiske ferdigheter og holdninger – som må vare yrkeslivet ut. Akademiseringen av høyskoleutdanningen blir problematisert, og det diskuteres om økende vekt på forskningsbasert kunnskap går utover de praktiske aspektene ved utdanningen.

Et høyst relevant spørsmål er hvordan forskning kan tas i bruk i yrkesutøvelsen. Dette er eksemplifisert i omtalen av det erfaringsbaserte masterstudiet «avansert geriatrisk sykepleie» ved Det medisinske fakultet, som ble etablert i 2012. Dette kapitlet er lesverdig og relevant. I masterprogrammet er det lagt vekt på både klinisk kunnskap og erfaring og akademiske sider med relevans for yrkesutøvelsen. Tilsvarende var grunnlag for revisjonen av medisinstudiet i Oslo og mange andre legeutdanninger i Norge og utlandet. Interessant nok mente enkelte kritikere da at revisjon av medisinerutdanningen med vektlegging av kliniske ferdigheter og praksis førte til at academia ble glemt og at utdanningen var i ferd med å bli et yrkesfag.

Tverrprofesjonell praksis og samhandling er viktig og høyt på agendaen i helse- og utdanningsrelaterte fora i Norge og internasjonalt, men dette kan også være et «potensielt konfliktfelt» der «faglige grenser voktes». Samtidig påpekes det at tverrprofesjonelt praksisfellesskap utvikler ens egen profesjonstilhørighet.

Man kan stille spørsmålet om de 600–700 referansene er kritisk nok utvalgt, en god del er dessuten vanskelige å finne. Noen av kapitlene er tunge – det er mye ord – men først og fremst finner jeg denne utgivelsen lite relevant for en lege som underviser på medisinstudiet. Konklusjonene er heller ikke like tydelige, og veien videre er ikke godt nok synliggjort – utover at det skal forskes på temaet.

Jeg kan ikke uten videre anbefale boken for leger og medisinstudenter, men enkelte spesielt interesserte vil nok ha glede av noen av kapitlene.

Publisert: 12. desember 2017. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.17.0833
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 15. februar 2026.